

FOTO: ANDREAS TERLAACK/LUMEN

‘Muziek heft barrières op’

Van muzikant en componist Henny Vrienten verscheen het boek *De een is de ander niet*. Met daarin beknopt zijn levensverhaal en de teksten van zijn mooiste liedjes. Daaruit is menig levensles te trekken.

TEKST: BRAM DE GRAAF

“Wacht, ik wil dit even opschrijven”, zegt Henny Vrienten. We zitten aan een lange houten tafel in de ruime bibliotheek van zijn fraaie Amsterdamse grachtenpand.

Met een vulpen noteert hij op een blok ruitjespapier iets waarover we zojuist spraken en wat hem een idee gaf voor een nieuwe regel van een mogelijk nieuw liedje. Mogelijk, want niet elk liedje belandt als vanzelfsprekend op een plaat. Integendeel. “Zie je die doos daar?”, vraagt hij, als de pen is neergelegd. Naast de tafel staat een doos vol notitieboekjes. “Elk boekje staat vol met regels en ideeën. Misschien dat uit dat alles één goed liedje is voortgekomen. Vaak heb ik een briljante openingszin, maar daarna moeten er nog 28 andere zinnen komen. Dat mag geen stopwerk zijn, dat moet iets toevoegen.”

Want ja, als je Henny Vrienten heet, moet het wél goed zijn natuurlijk. Maar nee, dat is niet de enige reden, zegt de muzikant. Het is iets wat hij van zijn vader meekreeg, een eerste levensles zeg maar. “Hij was een zwijgzame man, geboren in 1906 in een boerengezin”, vertelt Henny. “Jongens hadden destijds niet veel keuzes. De

meesten gingen doen wat hun vader deed, tenzij zich iets anders opdrong. Bij mijn vader was dat het vak timmerman. Maar de arbeidersethiek was dezelfde: als je iets maakt, doe je dat goed. En anders maak je het niet. Niemand droomde van wonen in grote huizen. Hij verdiende geen cent, want hij gebruikte veel te duur en te goed hout. Want die stoel moest stevig staan. Daar lijkt mijn manier van liedjesschrijven erg op. Het moet een stevig liedje zijn. Alleen verdien ik er wel veel geld mee.” (lacht)

Henny groeide op in Tilburg in een groot katholiek gezin. Op zijn elfde verjaardag kreeg hij een ►

‘Als je goed kijkt, zijn de dingen toch iets anders dan je dacht’

'Ik wist waar ik naartoe wilde en niemand hield me tegen'

gitaar. "Ik bleef aan dat ding haken. Het was mijn paspoort naar een ander leven. Er staat altijd binnen veertig centimeter een gitaar bij me in de buurt, ik moet altijd kunnen spelen."

Hij pakt een gitaar en speelt een paar akkoorden. Hoewel Henny altijd heeft geroepen geen behoefte te hebben aan een (auto)biografie – "ik ben nog niet dood", "niet iedereen hoeft alles van me te weten" – verschenen er tussen 2014 en 2019 drie soloplaten van hem met daarop heel persoonlijke liedjes. Kunnen die platen worden gezien als een soort van autobiografie? "Het gaat daarop vaak over mij inderdaad. Als je de drie titels achter elkaar zet, lees je: *En toch, Alles is anders, Tussen de regels*. Dat is mijn credo. Als je goed kijkt, zijn de dingen toch iets anders dan je dacht. Dat besef groeit als je ouder wordt."

In het liedje *Karnemelk met bitterkoekjes* zing je: 'Als je weet waar je vandaan komt, kun je overal naartoe.' Wanneer wist jij waar je naartoe wilde? "Ik wilde weg uit Tilburg, dat was het voornaamste. Ik wilde geen timmerman worden, ik had die gitaar. Ik zag wat er met The Beatles gebeurde en dacht: dat wil ik ook. Ik wist waar ik naartoe wilde. Als je dat weet dan houdt niemand je tegen, is mijn filosofie. En niemand hield me tegen. Dankzij de muziek kreeg ik een heerlijk leven en het bracht me ergens anders. Vanaf mijn zeventiende verdien ik mijn brood ermee. Ik pakte alles aan, met carnaval zat ik vijf dagen op een biljart te spelen. Ik had een eigen studio-tje en huis, was al hartstikke tevreden. En toen kwamen Doe Maar, de filmmuziek, *Sesamstraat*... Eigenlijk hetzelfde, alleen groter."

Je vader heeft wel geprobeerd je op andere gedachten te brengen toen je zei dat je met school stopte om te gaan optreden in Hamburg. Is de les daaruit dat je je hart moet volgen? "Hij zei: 'Ik wil dat je daar eerst drie uur goed over nadenkt'. Dat heb ik gedaan, maar mijn besluit stond vast. We hebben het er nooit meer over gehad. Hij dacht: dat wordt een mislukte leven, maar wist ook dat hij me niet kon tegenhouden. Ik ben niet zo makkelijk met mijn kinderen."

Toch zijn de oudste drie allemaal in de muziek terechtgekomen.

"De jongste twee gaan ook die kant op. Luister... Ergens op een hogere verdieping klinkt een gitaar. "Altijd hoor je hier in huis een muziek-instrument. De hele dag door."

Wat geef je hen voor raad mee?

"Mijn oudste zoon Xander zou rechten gaan studeren, maar koos toch voor het conservatorium. Ik adviseerde hem ook te componeren in plaats

Levensloop Henny Vrienten

- 1948 geboren in Hilvarenbeek
- 1959 krijgt zijn eerste gitaar
- Jaren 70 maakt soloplaten, is bassist voor diverse bands, zoals voor die van Boudewijn de Groot waarbij hij Ernst Jansz leert kennen
- 1980 wordt bassist/zanger van de door Ernst Jansz opgerichte band Doe Maar
- 1984 Doe Maar wordt opgeheven; gaat zich toeleggen op filmmuziek
- 1999 componist van *Het Klokhuis* en *Sesamstraat*
- 2000 eerste reünietour van Doe Maar
- 2019 - 2020 huisband van *De Wereld Draait Door* met zoon Xander

Henny Vrienten is getrouwd met GroenLinks-senator Gala Veldhoen, samen hebben ze twee kinderen. Uit een eerder huwelijk heeft Henny drie kinderen.

De eerste foto van Doe Maar

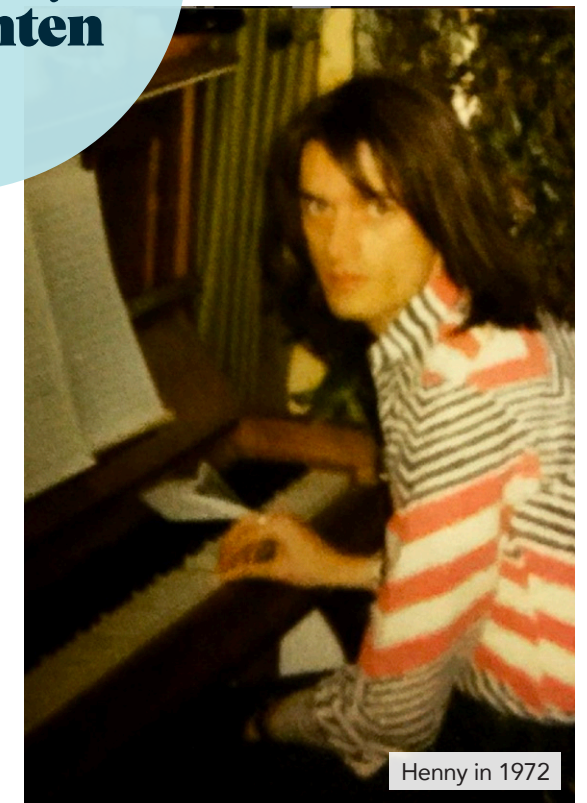

Vier zonen van Henny

Uit het leven van Henny Vrienten

Sesamstraat

Henny in 1972

van alleen maar basgitaar spelen. Want als je liedjes schrijft, ontvang je eeuwig royalties. Maar hij zei: 'Ik vind bassen veel leuker dan liedjes schrijven, dus ik bas'. Dat is een keuze, en daar ben ik supertrots op. Ik zei: 'Gefeliciteerd, het wordt misschien een arm leven, maar wel een spelend leven.'"

Wat heeft muziek je geleerd?

"Muziek heft barrières op. Als ik met mijn goede vrienden Ernst Jansz en Jan Hendriks, met wie ik Doe Maar vorm, rond het kampvuur zit bij mijn Overijsselse boerderij en we gaan spelen, verdwijnen de meningsverschillen. Woorden worden vervangen door muziek. Dat gevoel heb ik elders niet. En als we dan met drummer René van Collem erbij voor een zaal van tienduizend man staan die totaal uit haar dak gaat, kijken we elkaar aan en denken we: wat overkomt ons?"

Nog steeds?

"Ja. Het blijft wonderlijk dat er na al die jaren nog altijd zo veel enthousiasme is."

Doe Maar; de naam is gevallen. Henny kwam in 1980 als bassist bij de band, waarna het grote succes begon. Dat was zo overweldigend dat ze

in 1984 besloten de stekker eruit te trekken. Hoewel ze toen riepen nooit meer op te treden, vond in 2000 een 'eenmalige' reünietournee plaats. Inmiddels zijn er meerdere geweest. "Die vier jaren met Doe Maar waren de turbulentste van mijn leven", zegt Henny. "Maar het is echt een cesuur daarin. Daarvoor deed ik vijf jaar alles in mijn eentje en daarna ook. Dat de nalatenschap van die gebeurtenis nog bestaat, is mooi."

Wat is het geheim van succes?

"Het heeft te maken hoe dingen in de tijd vallen: de juiste mensen tegenkomen, net die muziek maken die mensen willen horen. Een samensmelting van zo veel toevalligheden, zodat je wel succes hebt. Tegenwoordig kneden ze dat heel vakkundig een bepaalde richting op, maar in mijn jeugd bestond dat niet. Er komt ook geluk bij kijken. En het is keihard werken."

Wat heb je geleerd over succes?

"Ik zing in *Museum van weemoed en gemis*: 'Kijk daar staat mijn prijzenkast, neem maar mee want hij was alleen tot last'. En zo is het. Ik heb gouden platen gewonnen met Doe Maar, een kudde Gouden Kalveren voor mijn filmmuziek, een Zilveren Harp, Edisons.... Dat is een last, want je wilt nooit minder. Je weet dat je nooit meer een andere inzet mag vertonen. Al zitten er maar tien mensen in de zaal; die komen ook vanwege dat verleden."

In *Carnaval* zing je: 'Hef het glas op wie ik was....' Hoe hoop je herinnerd te worden?

"Als iemand die altijd zijn best heeft gedaan. Straks ga ik koken, dan gebruik ik alleen maar goede dingen. Als ik een boek lees, lees ik goed. Dat is het gewoon: ik heb mijn best gedaan."

Op je laatste plaat gaan de laatste liedjes over de liefde. Is dat de belangrijkste levensles: alles draait om de liefde?

"Je kunt bakken met geld hebben, maar als er geen liefde is, ben je doodongelukkig. Het is liefde in brede zin: voor muziek, literatuur, je kinderen, je vrouw. Zonder liefde heeft het leven geen zin." ●

FOTO: ANDREAS TERLAAK/LUMEN

Op www.blijtijds.nl/magazine leest u meer over Henny Vrienten.

Henny Vrienten: De een is de ander niet

Bij het grote publiek is Henny Vrienten vooral bekend van Doe Maar, maar als soloartiest schrijft hij nog veel meer liedteksten. In *De een is de ander niet* staan toelichtingen op zijn zeven albums met meer dan zeventig liedjes, beïnvloed door de levensfase waarin hij zich bevond. In de

korte, vrolijk geschreven teksten belicht Henny de tijd waarin een nieuw album vorm kreeg. Een boek dat zijn leven in liedjes uiteenzet in poëtische teksten.

€ 19,90 | Uitgeverij de Harmonie

